

Dostępność informacyjno-komunikacyjna w zamówieniach publicznych podczas wydarzeń

Monika Szczygielska, Dostępni.eu

Warszawa, 12 października 2022r.

O czym będziemy mówić?

Dostępność inf.-komunikacyjna

- Tłumaczenie PJM
- Tłumacz PJM online
- ETR
- Pętle indukcyjne
- Napisy na żywo

O czym nie będziemy mówić?

Dostępność cyfrowa

- Tłumaczenia audiowizualne
- Dostępność multimedialnych
- Dostępność transmisji online

Polecam publikację:

[Zamówienia publiczne
na rzecz włączenia społecznego](#)

Komunikowanie się w UZD i UJM

- Komunikowanie się w UZD i UJM rozumiane jest/interpretowane jest jako **możliwość załatwienia sprawy** np. w urzędzie, a nie przez udział w wydarzeniu.

Lista kontrolna

Zapewnianie dostępności informacyjno-komunikacyjnej

1. Czy mieszkaniec może wybrać sposób komunikacji z Twoim podmiotem?
2. Czy zapewniasz obsługę w języku migowym?
3. Czy masz system wspomaganie słuchu do obsługi osób słabosłyszących?
4. Czy na stronie internetowej podmiotu jest opublikowana informacja o zakresie jego działalności w 3 formach (tekst, PJM, ETR)?

Dostępność wydarzeń - wymagania prawne czy dobre praktyki?

Prawo reguluje:

- minimalną **dostępność cyfrową** stron internetowych, aplikacji mobilnych, treści, w tym multimediiów,
- minimalną **dostępność architektoniczną** podmiotu,
- minimalną **dostępność komunikacyjno-informacyjną**,
- **sposób komunikacji z osobami niesłyszącymi** w wybranych typach instytucji publicznych, w tym w organach samorządu.

Prawo nie reguluje:

- dostępności wydarzeń stacjonarnych,
- dostępności wydarzeń online
- usług dostępnościowych podczas wydarzeń

Kluczowe regulacje z UZD

- rozwiązania dla osób niesłyszących i słabosłyszących
np. **tłumacz online** [Art. 6.3a], **pętla indukcyjna** [Art.6.1b]
- **publikacja na www w PJM i ETR**
informacji o zadaniach podmiotu [Art. 6.3c]
- Nie zawiera i nie wskazuje specyfikacji
usługi tłumacza online, ETR, ani pętli indukcyjnej.

Kluczowe regulacje z UJM

- zobowiązuje **organy administracji publicznej** do świadczenia usługi **tłumacza języka migowego**, w tym tłumacza online [Art. 3.5.]
- UJM nie zawiera i nie wskazuje specyfikacji usługi tłumacza online.

Pewne regulacje UDC i UZD mogą mieć zastosowanie do wydarzeń

- dostępność architektoniczna siedziby podmiotu publicznego [Art. 6.1. UZD],
- wejście na wydarzenie osób z psem asystującym [Art. 6.1d UZD],
- dostępność cyfrowa stron internetowych, aplikacji podmiotu publicznego, w tym multimediiów, dokumentów [Art. 5 UDC], wykorzystywanych także na potrzeby publikacji informacji o wydarzeniu, rekrutacji czy nagrania z wydarzenia.

Wydarzenie w siedzibie podmiotu publicznego

Jeśli wydarzenie jest organizowane przez podmiot publiczny w siedzibie własnej (np. urząd, teatr, stadion, muzeum, biblioteka, szkoła) musi spełnić minimalne wymagania w zakresie dostępności: architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej [Art. 6 UZD].

**Czy to oznacza,
że wydarzenie
w siedzibie podmiotu
będzie dostępne?**

Spełnienie wymagań UZD oznacza

- że każda osoba ze szczególnymi potrzebami będzie miała dostęp do informacji o wydarzeniu na dostępnej stronie internetowej oraz możliwość dostania się do każdego pomieszczenia, w tym np. do sali konferencyjnej, sali widowiskowej, kasy, toalety.

Spełnienie wymagań UZD NIE oznacza dostępności wydarzenia

Konieczne są działania, które nie wynikają z UZD, UDC, UJM

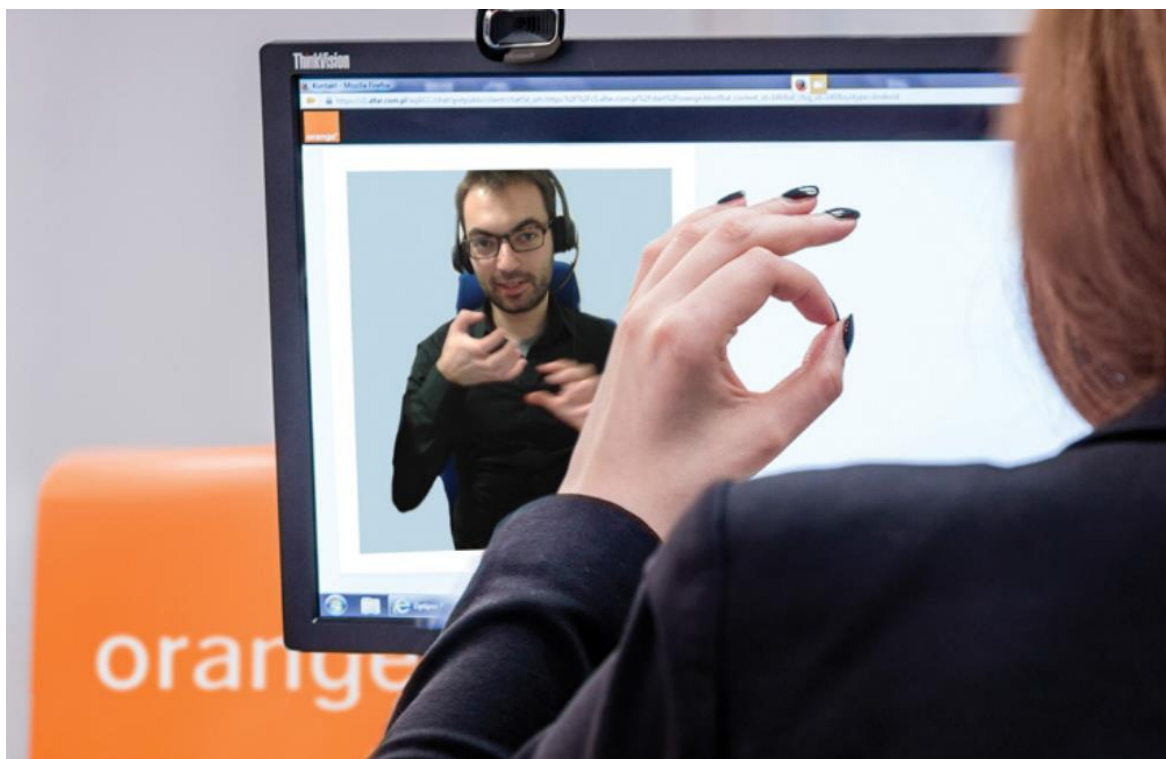
Trzeba m.in.:

- **poinformować uczestników** w dostępny sposób o sposobie dotarcia na miejsce wydarzenia,
- **zapewnić usługi dostępnościowe** podczas wydarzenia adekwatnie do potrzeb uczestników (np. pętla indukcyjna, tłumaczenie na polski język migowy, napisy na żywo),
- zorganizować dostępną **transmisję online z napisami i PJM**,
- zapewnić **materiały elektroniczne zgodne z WCAG** m.in..dla osób niewidomych.

Zamawianie dostępnych produktów i usług

Tłumacz migowy online

Źródło, Dostępne multimedia (2016), M.Szczygielska, s.54, Fundacja Widzialni.

Tłumaczenie online – zamawiający potrzebuje:

- sprzętu komputerowego z kamerką lub tabletu,
- szybkiego łącza internetowego, aby przeprowadzić wideorozmowę,
- słuchawek z mikrofonem,
- aplikacji do obsługi wideotłumaczeń,
- tłumacza języka migowego.

W ramach umowy z firmą lub organizacją.

Wymagania przy wyborze usługi:

- **kwalfikacje tłumaczy JM** – wykształcenie, doświadczenie, potwierdzone certyfikatem minimum T1 (podstawowy wystarczający dla komunikacji bezpośredniej) lub T2 (biegły) PZG lub certyfikatu biegłej znajomości JM innej organizacji lub dyplom studiów podyplomowych dla tłumaczy PJM lub z filologii języka migowego.
- **nie ma prawnego wymogu korzystania z usług tłumaczy wpisanych do rejestru tłumaczy JM** prowadzonego przez wojewodów.

Wymagania cd.

- **dostępność tłumaczy** – im krótszy czas oczekiwania na połączenie tym lepiej,
- **czas świadczenia usługi** – dostępność tłumaczy w godzinach pracy zamawiającego,
- **łatwość obsługi aplikacji** – aplikacja powinna być intuicyjna w obsłudze także dla seniorów,
- **bezpieczeństwo aplikacji** – np. aplikacja powinna gwarantować zachowanie prywatności obsługi i bezpieczeństwo danych osobowych.

Informacja o podmiocie w PJM i ETR na stronie www

Źródło: Wytyczne zapewnienia dostępności informacyjno-komunikacyjnej dla Urzędu m.st. Warszawy, Monika Szczygielska, Anna Żórawska, Urząd m.st. Warszawy, 2021 <https://wsparcie.um.warszawa.pl/dostepnosc-informacyjno-komunikacyjna>

Zamówienie na informację w PJM:

- tłumaczenie przesłanego tekstu na PJM,
- nagranie tekstu w PJM na jednolitym tle,
- montaż nagrania i zapis wideo do ustalonego formatu np. mp4,
- opracowanie napisów do nagrania, jeśli plik będzie występował samodzielnie.

Lista kontrolna

Odbiór informacji w PJM:

1. Czy tłumaczenie w PJM zawiera te same informacje, co tekst, w oparciu o który je przygotowano?
2. Czy wideo jest czytelne wizualnie: tłumacz wypełnia większość ekranu, jest dobrze oświetlony, jego ciało i ubranie wyraźnie odznacza się od tła?
3. Czy wideo się nie zacina?
4. Czy do wideo wykonane zostały napisy, jeśli informacja jest wykorzystywana samodzielnie?

Zamówienie na informację w ETR:

- opracowanie tekstu uproszczonego na podstawie pozyskanych informacji,
- zilustrowanie tekstu piktogramami,
- konsultacje tekstu z użytkownikami, jeśli wymagane jest użycie logo ETR,
- skład dostępnego dokumentu elektronicznego.

Lista kontrolna

Odbiór informacji w ETR 1/2:

1. Czy informacja w ETR zawiera te same informacje, w oparciu o które była przygotowana?
2. Czy stopień trudności tekstu jest na ustalonym poziomie trudności (np. wg. Jasnopis.pl)?
3. Czy informacje w ETR są zaprezentowane graficznie zgodnie z wytycznymi?

Lista kontrolna

Odbiór informacji w ETR 2/2:

4. Czy informacje tekstowe w ETR są zilustrowane piktogramami?
5. Czy ETR został skonsultowany z użytkownikami, jeśli takie było wymaganie lub używane jest logo ETR?
6. Czy ETR znajduje się w dostępnym dokumencie elektronicznym, jeśli ma być umieszczany na www?

Pętla okienkowa

Źródło: www.tumozesz.pl, Fundacja Kultury Bez Barier

Pętle indukcyjne – jakie i gdzie?

- **adekwatnie do zapotrzebowania** - np. stanowiskowe, powierzchniowe, stałe, przenośne, naszyjne;
- **punkty obsługi** - np. kasa, informacja, recepcja, biura obsługi seniorów, osób z niepełnosprawnościami;
- **sale z nagłośnieniem** - np. sala obrad, konferencyjna;
- **sale/ aule** - np. multimedialne, kinowe, widowiskowe.

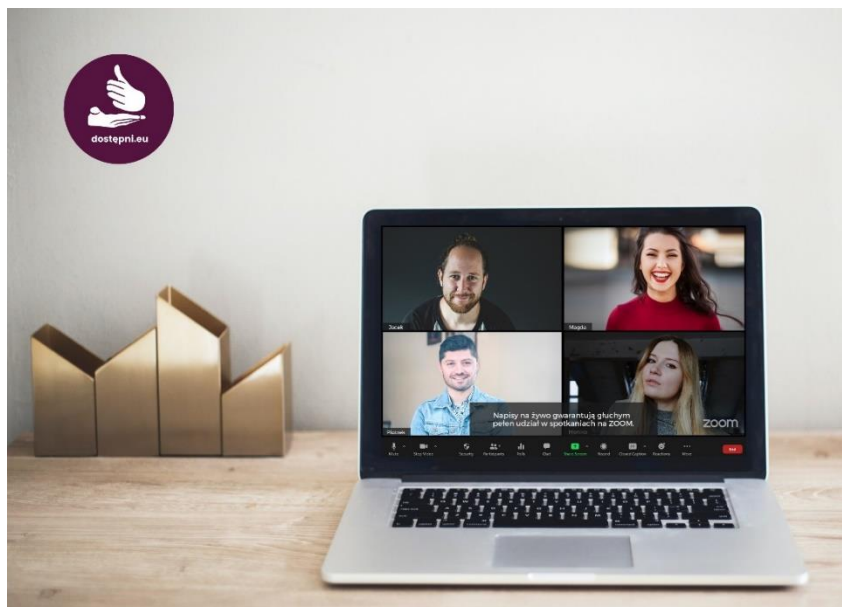
Zamówienie pętli indukcyjnej

- wzmacniacz (zgodny z PN EN 60118-4) z kartą katalogową,
- układ przewodu nadawczego pętli gwarantujący zgodność systemu z normą,
- pomiar przy pomocy miernika ze świadectwem wzorcowania,
- gwarancja na urządzenia: najlepiej 5 lat.

Wymagaj przed odbiorem:

- protokołu z pomiaru zgodności systemu z normą – w tym zakłóceń elektromagnetycznych;
- piktogramu do oznakowania stanowiska symbolem pętli indukcyjnej – zgodnie z normą PN EN 60118-4;
- szkolenia z obsługi.

Napisy na żywo online

Źródło: Dostępni.eu – Spotkanie w zoom/ Transmisja z konferencji realizacja z Agencją KDK dla PARP

Napisy na żywo podczas konferencji

Źródło: Dostępni.eu – napisy na żywo podczas Światowego Forum Miejskiego, Katowice 2022

Zamówienie napisów rozszerzonych na żywo:

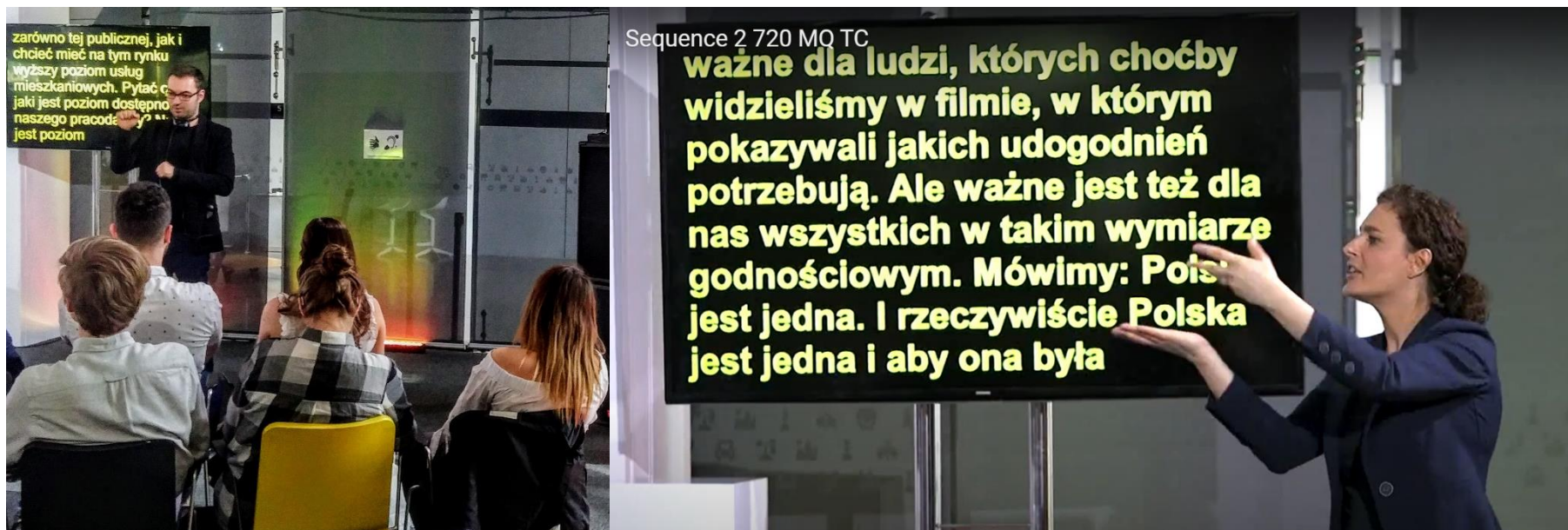
- **język napisów:** polski lub obcy,
- metodą **respeakingu z moderacją** przez min. 2 osoby,
- oddają **sens wypowiedzi**, zawierają informacje o **zmianie mówców** oraz **opis dźwięków** kluczowych dla rozumienia treści np. [BRAWA],
- zastosowanie **interpunkcji, małych i wielkich liter**, **względna poprawność** ortograficzna interpunkcyjna.

Lista kontrolna

Odbiór napisów na żywo

1. Czy napisy umożliwiają śledzenie wypowiedzi mówców?
2. Czy napisy nie zawierają zbyt wielu błędów (pojedyncze mogą się zdarzyć)?
3. Czy możliwe jest rozróżnienie, kto mówi (np. za pomocą wizytówek lub strzałek)?
4. Czy napisy zawierają opisy dźwięków koniecznych dla rozumienia treści?

Tłumaczenie na PJM

Źródło: Dostępni.eu – Konferencja Dostępność Plus, realizacja z Fundacją Widzialni dla Ministerstwa Rozwoju

Zamawianie tłumaczenia na PJM:

- język tłumaczenia, przeważnie: PL-PJM
- wymóg tłumaczenia w teamie, powyżej 1h.
- tłumaczenie online lub na miejscu
- Kwalifikacje tłumaczy

Kwalifikacje tłumaczy PJM:

- Brak systemu certyfikacji tłumaczy PJM.
- Dokumenty, które poświadczają kwalifikacje np.:
 - dyplom ukończenia studiów podyplomowych PJM ze specjalizacją translatorską lub filologii polskiego języka migowego i kursu translatorskiego,
 - rekomendacje Stowarzyszenia Tłumaczy Polskiego Języka Migowego,
 - certyfikat T2 (biegły) PZG lub biegłej znajomości PJM od innej organizacji.